

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih: 13 Şubat 2025
Sayı: 1045

10/2386

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye’de sahte içki tüketimi ve son günlerde artan ölümlerin, nedenlerinin ve sonuçlarının araştırılarak, alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasa’mızın 98. TBMM İktüzüğü’nün 104. ve 105. maddeleri kapsamında Meclis Araştırması açılması konusunda gereğini saygılarımla arz ederim. 10.02.2025

Serhat Tanrıverdi
Diğer Mu.
Ali Fazl KASAP
Kütahya mu

Dr. Ali KARAOĞA
DSAK mu.
Barış Bulut
Adana mu
Tahsin Ocaklı
Rize mu

Dr. Aylin YAMAN
Ankara Milletvekili

Orhan Simer
Adana MY

Ömer Fethi Çarar
Niğde Mu.

Ahmet BARUT
Adana

Ali Öztürk
K. Maraş mu

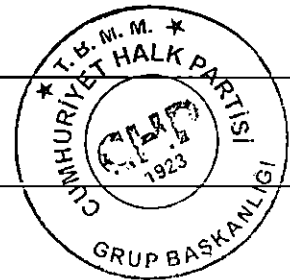
Serhan SARI
Dicle mu

Hikmet Yalın Halici
Van mu

Sema DİNÇİZ
Ankara mu

Aysu Başkapanlı
T.B.M.M. *
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI
1323

ADI SOYADI	SEÇİM BÖLGESİ	İMZASI
Murat BAKAN	İzmir	M Bakan
Barış BEKTAS	KONYA	Barış
ILAZ KARASU	Sivas My	Ilaz
Nail GİLER	Kocaeli Mu	Nail Giler
Gizem ÖZCAN	Muğla Mu.	Gizem
Yunus Emre	İstanbul	Yunus Emre
İdris TÜRER	Bilecik	İdris
Özgür ERENİNCE	Artvin	Özgür Erenin

GEREKÇE

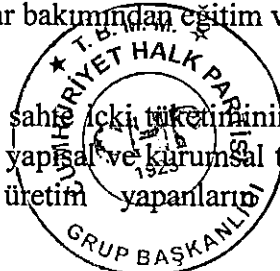
Sahte içki tüketimi, özellikle metanol içeren kaçak alkollü içkilerin kullanımı, son yıllarda Türkiye’de ciddi sağlık sorunlarına ve ölümlere yol açmaktadır. Metanol, endüstriyel çözücüler ve yakıtlar gibi ürünlerde bulunan toksik bir bileşiktir ve içki yapımında etil alkol yerine kullanıldığında ölümcül sonuçlar doğurabilmektedir. Metanol zehirlenmesi, baş ağrısı, bulantı, kusma ve görme bozuklukları gibi ciddi sağlık sorunlarına yol açmakta, fazla miktarda metanol alımı ise kalıcı körlük ve ölümle sonuçlanmaktadır. Ayrıca metanol içeren sahte içkilerin tüketimi, sadece fiziksel sağlık üzerinde değil, toplumsal yapı üzerinde de yıkıcı etkiler yaratmaktadır.

2024 yılı ve 2025’in ilk aylarında, Türkiye genelinde sahte içki nedeniyle 100’den fazla kişinin hayatını kaybettiği kaydedilmiştir. Son zamanlarda Ankara’da, sadece üç gün içinde 38 kişi sahte içki tüketimine bağlı sebeplerden hayatını kaybetmiştir. Bu rakamlar, sahte içki tüketiminin ne kadar tehlikeli bir boyuta ulaştığını ve bu sorunun çözülmemesi durumunda karşı karşıya olunan tablonun kaçınılmaz olarak daha kötüye evrileceğini göstermektedir. Yüksek vergi politikaları ve buna bağlı olarak alkollü içki fiyatlarındaki fahiş artışlar insanlarımızın ucuz alternatiflere yönelmesine sebep olmaktadır. 2010 yılında 1 litre alkolde ÖTV tutarı 51 lira 48 kuruşken, bu tutar bugün 1.365 lira 71 kuruştur. 15 yıldaki artış oranı %2.553’tür. Bu kadar yüksek vergi yükü ve buhranın yarattığı ekonomik durum da sahte içki üretimini ve tüketimini artırıcı temel bir etken olarak karşımıza çıkmaktadır. Yasal yollardan üretilen ve satılan içki fiyatlarındaki her artış, sahte içki pazarının büyümesine katkı vermektedir.

Alkol ürünlerine uygulanan yüksek vergiler, alkollü içki fiyatlarının olağanüstü yükselmesine yol açmış ve bu da ucuz sahte içki ve uyarıcı ya da uyuşturucu niteliği olan, bağımlılık yapan madde arayışını beraberinde getirmiştir. Nihayet kaçak ve sahte içki üretimi ve satışı, yetersiz denetim ve hukuki yaptırımların da olumsuz katkısıyla her geçen yıl daha büyük artışlara kapı aralamıştır. Merdiven altı tabir edilen üretimleri yapan kişiler, denetim eksikliklerinden faydalanarak faaliyetlerini sürdürmekte, buna bağlı olarak da sahte içki tüketimi hızla yayılmaktadır. Denetimlerin artırılmaması, yakalananlar bakımından cezaların caydırıcı niteliğinin zayıflığı ve merdiven altı üretim yapan kişilerin adeta cezasızlıktan yararlanıyor oluşu, sahte içkilerin üretim ve dağıtım ağlarını güçlendirmektedir. Tüm bu sayılan etmenler neticesinde sahte içki tüketimi nedeniyle yaşanan ölümler ve sakatlıklar büyük ölçekli bir toplumsal soruna dönüşmüş durumdadır.

Toplumda sahte içkilerin yarattığı tehlikeler hakkında bilgi eksiklikleri ve bu alanda genel olarak büyük yetersizlikler bulunmaktadır. Bu durum, bireylerin sahte içkilerin içerdiği ölümcül mahiyetteki tehlikeleri hiç bilmemekten ya da az bilmekten kaynaklı olarak tüketimin devamına yol açmaktadır. Toplumun bilinçlendirilmesi, her alanda olduğu gibi bu sorun bağlamında da önleyicilik bakımından gerekli fakat yetersizdir. Toplumun geniş kesimlerince konunun çeşitli boyutlarının anlaşılmasına dönük çabalar bakımından eğitim ve bilinçlendirme programlarının eksikliği yoğunlukla hissedilmektedir.

Yukarıda sayılan etmenler göz önünde bulundurularak sahte içki tüketiminin önlenmesi için ivedilikle bir dizi önlem alınması ve buna eşlik edecek yapısal ve kurumsal tedbirlere ihtiyaç vardır. Denetimlerin artırılması, merdiven altı üretim yapanların tespit edilerek

cezalandırılması, alınacak önlemlerle caydırıcılığın sağlanması ilk elden hayata geçirilmelidir. Ayrıca, alkol ürünlerine yönelik vergi ve fiyat politikalarının da yine ivedilikle gözden geçirilmesi ve sahte içki tüketimini adeta teşvik eder nitelikteki düzenlemelerin ortadan kaldırılması gereklidir.

Sahte içki tüketiminin önlenmesi toplumun tüm kesimlerinin iş birliğini gerektiren çok boyutlu bir mücadele pratiğine ihtiyaç duysa da devletin alacağı önlemler belirleyici mahiyettedir. Sorunun çözülmesi için sağlık, hukuk, ekonomi ve eğitim alanlarında kapsamlı ve koordineli bir yaklaşım gerekmektedir. Her bir birey, sahte içkinin tehlikeleri hakkında bilgi sahibi kılınmalı ve toplumun diğer üyelerini bilinçlendirmeye çalışmalıdır. Kamu kurumlarının denetimler, yasal düzenlemelerdeki eksiklerin giderilmesi, eğitim faaliyeti kapsamında kampanyalara öncülük edilmesi de dahil olmak üzere pek çok alanda atılması gerekli adımlar vardır ve her biri toplumsal işbirliği ile pekiştirilmelidir.

Sonuç olarak, Türkiye’de sahte alkollü içki üretimi ve tüketimi, halk sağlığı açısından giderek büyüyen olağanüstü bir tehdit halini almıştır. Çok ağır sağlık sorunlarına ve ölümlere yol açmaktadır. Bu sorunun ivedilikle atılacak adımlarla çözülmesi yolunda kapsamlı çabaya ihtiyaç vardır. Denetimlerin ve düzenlemelerin sıkılaştırılması, vergi ve fiyat politikalarının gözden geçirilmesi ile toplumsal bilincin hızla artırılması gereklidir. Bu araştırma önergesinin amacı; Türkiye’deki sahte alkollü içki üretimi ve tüketiminin ardındaki toplumsal, ekonomik, hukuki ve halk sağlığına ilişkin nedenleri incelemek, konuyla ilgili alınması gereken önlemleri belirlemek ve etkili çözüm önerilerini sunmaktır.